

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
САЎБИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИНИНГ БЮДЖЕТ ВА
ЎҚИТИШ-ТАЪЛИМ ҚИСМИНИНГ ИСЛОХОТЛАР
МАСАЛАЛАРИ КЎМИТАСИ
У «ЎЗБЕКНИВЕСАНОАТ» ДАВЛАТ - АКЦИЯДОРЛИК
КОМПАНИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН БАНКЛАРИ АССОЦИАЦИЯСИ

«ЎЗБЕКНИВЕСАНОАТ» ДАВЛАТ - АКЦИЯДОРЛИК
КОМПАНИЯСИ
ЎЗБЕКНИВЕСАНОАТ
КОМПАНИЯСИ

МАВЗУИДАГИ ИШМИЙ-АМАЛИЙ

КОНФЕРЕНЦИЯ

МАТЕРИАЛАРИ

2013 йил 31 май

Тошкент - 2013

ишонувчи ва унда фаолият кўрсатишга мойил бўлган эмитентлар қолганлигини кўришимиз мумкин. Хусусан, қимматли қоғозлар бозорига умумий тенденциялар «Тошкент» Республика фонд биржаси фаолиятида яхши намойён бўлади. Биржа ишга туширилган йилдан бери йилдан-йилга қимматли қоғозларнинг айланмаси ўсиб борган ва охириги йилларда ундаги айланма ўсишининг суъратлари жуда юқори бўлди. Шу билан бирга, миллий қарз қимматли қоғозлар бозори ҳам ривожланиб бормоқда, буни биз корпоратив облигациялар бозорининг ўсувчи суъратлар билан кенгайиб бораётганидан кўришимиз мумкин. Облигациялар бозори узоқ муддатли инвестицияларнинг асосий воситаларидан бири бўлиб, акциялар бозоридан фарqli ўлароқ улар нисбатан камроқ даромад келтиришига қарама-сан, олинадиган даромад микдори кафолатланган бўлади. Шунинг учун ҳам облигациялар фонд биржасида маблаглар жойлаштиришнинг ишончли воситаси ҳисобланади.

Тошкент Республика фонд биржаси Республика миқдорли корхоналарининг корпоратив облигацияларини жойлаштириш ва муомалага киритиш учун мўлжалланган асосий савдо майдонларидан бири ҳисобланади.

Ўзбекистонда фонд бозори шаклланишдан буён — Тошкент Республика фонд биржасида 28 та эмитентнинг корпоратив облигациялари билан 115 та битимлар амалга оширилган. Шундан 35,9 млрд. сўмлик 38 та битимлар корпоратив облигацияларни бирламчи жойлаштириш секциясида, 41,0 млрд. сўмлик 77 та битимлар корпоратив облигацияларнинг муомаласи бўйича секциясида бўлиб ўтган.

Охириги йилларда биржа фаолиятида юқори натижаларга эришишнинг асосий омилларидан бири корпоратив облигациялар бозорига бўлган қизиқишнинг ортиши бўлди. Бу эса қимматли қоғозлар бозори иштирокчиларининг мажбуриятлар воситаларига бўлган қизиқишларининг борган сари ўсиб бораётганлигидан далolat бермоқда. Шуниси аҳамиятлики, 2011 йилда биринчи марта облигация бозорига иккиламчи бозор сезиларли ўрин тулди ва унинг айланмаси деярли 35 млрд. сўмни ташкил қилди.

Шу билан бирга, Республика корхоналари, хусусан акциядорлик жамаиятларида қарз қимматли қоғозлар бозори имкониятларидан етарли даражада фойдаланилмоқда деб ҳисоблаб бўлмайди ва бунинг оқибатида уларнинг рақобатбардошлигини оширишга қаратилган модернизация дастурларини молиялаштириш манбаси заифлигига қолаётганини тан олин керак. Бу эса салбий ҳолат бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Президентини И.А.Каримов ўзининг «Бизнинг асосий вазифамиз — мамлакатни янада ривожлантириш ва халқ турмуш фаровонлигини ошириш» китобида «Бу ҳаммамиз оддий бир ҳақиқатни англаб етмоғимиз зарур — инвестицияларни модернизация ҳам йўқ, янгиланиш ҳам йўқ!»²¹ — деб бежиз айтмаганлар.

Ўзбекистон қимматли қоғозлар бозори миллий иқтисодининг модернизациялаш дастурларининг бажарилишида ва инновация фаолиятини молиялаштиришда муҳим ўрин тутadi. Бирок миллий эмитентларамизнинг

фаолият даражаси паст бўлиб, бу айниқса қарз қимматли қоғозлар бозорига кучли намойён бўлмоқда. Аслида қарз қимматли қоғозлари иқтисодий муҳитнинг бекарорлиги ва бозор конъюнктурасининг ўзгаришчанлиги шартлида корхона мулкдорларига ўз корхоналари назоратини қўлдан бой бермасдан ва банк кредитларига мурожаат қилмасдан корхоналар активларини қисқа муддатли молиялаштиришнинг қулай шаклларида бириктириб, Жаҳон амалиётида қарз қимматли қоғозлар имкониятларидан унумли фойдаланиш бўйича амалиёт муваффақиятли тарзда амалга оширилмоқда. Шунинг учун, қарз қимматли қоғозлар бозорининг имкониятларидан фойдаланиш бўйича халқаро тажрибани ўрганиш ва миллий қарз қимматли қоғозлар бозорининг замонавий ҳолатини таҳлил қилиш асосида уни фаолаштириш йўллари ни излаш долзарб масала бўлиб қолмоқда.

Yusupova M.A.-student,
Shokirova M.M.-senior teacher, TCTI

THE ROLE OF INNOVATION MANAGEMENT

Innovation management

Innovation management is the discipline of managing processes in innovation. It can be used to develop both product and organizational innovation. Without proper processes, it is not possible for R&D to be efficient; innovation management includes a set of tools that allows managers and engineers to cooperate with a common understanding of goals and processes. The focus of innovation management is to allow the organization to respond to an external or internal opportunity, and use its creative efforts to introduce new ideas, processes or products. Importantly, innovation management is not relegated to R&D; it involves workers at every level in contributing creatively to a company's development, manufacturing, and marketing. By utilizing appropriate innovation management tools, management can trigger and deploy the creative juices of the whole work force towards the continuous development of a company. The process can be viewed as an evolutionary integration of organization, technology and market by iterating series of activities: search, select, implement and capture. Innovation processes can either be pushed or pulled through development. A pushed process is based on existing or newly invented technology, that the organization has access to, and tries to find profitable applications to use this technology. A pulled process tries to find areas where customers' needs are not met, and then focus development efforts to find solutions to that needs. To succeed with either method, an understanding of both the market and the technical problems are needed.

Mensuring innovation management

The measure of innovation at the organizational level relates to individuals, team level assessments, and private companies from the smallest to the largest. Measure of innovation for organizations can be conducted using surveys to establish internal benchmarking. There is now an emerging body of work around the important Innovation Index as an effective analytic that uses regression analysis

²¹ Каримов И. А. Новая главная задача – дальнейшее развитие страны и повышение благосостояния народа // Узбекистан, 2010 - с. 50

enabling the measurement of organizational innovation that focuses on the four organizational pillars of innovation - culture and environment, strategy, innovation practice and the personal traits, beliefs and attitude of managers to creativity and innovation. In addition, the Management Innovation Index maps the flow of creative inputs through the organization's operating system that produces the organization's innovation, i.e. the creative outputs.

When a technology goes through a major transformation phase and yields a successful innovation then it becomes a great learning experience, not only for the parent industry but for other industries as well. Big innovations are generally the outcome of intra- and interdisciplinary networking among technological sectors along with combination of implicit and explicit knowledge. Networking is required but network integration (networking of networks) is the key to success for complex innovation in today's era where diverse technologies are available at its best. Social economic zones, technology corridors, free trade agreements and technology clusters are some of the ways to encourage organizational networking and cross-functional innovations. To win with innovation in a flat world we definitely need complex networking and crowd-sourcing.

Over the past half-century many significant models of innovation have emerged making innovation management extremely fundamental to corporate success. Modern strategic thinking involves in itself the role of innovation and change management, which eventually play a meaningful and distinctive role in the profile formation of any organization. The competency of any worker is now valued more by the number of new ideas and suggestions envisaged, presented and executed by the person. Innovation can be viewed as both process and product related. It also brings with it the concepts of leadership, open communication, customer focus and more access to top management. The importance of understanding the concept of innovation is beginning to be realised as the flawed logic that innovation is coincidentally linked to information technology (IT) solutions are exposed.

The capacity for strategy innovation is within the capabilities of any organization (Bate and Johnston 2005). Deconstructing the innovation process involves consideration of a chain of common and numerous internal complex processes providing function and support to sustain organisations and respond to change (Alexander et al 2004). Over the past half a century a number of different models of innovation have emerged. The concept of innovation today is fundamental to corporate success. It is also commonly viewed as being extremely important for business survival. In today's rapidly changing business environment a company cannot long maintain its market share or profits unless it is innovative (Doyle and Bridgewater 1988). Naughton (2004) supports this view and confirms that the concepts upon which the modern theory of innovation is based can be attributed mainly to advances in technology, changing customer needs, shorter product lifecycles and global competition which have transformed the definition of innovation from one of luxury to practical necessity.

Measurement of innovation success

Burgelman (1996) stresses that the determinants of success can be found both in technology and the business context and enlists various factors that should be taken

into account while assessing innovation success;

- There must be an application for the new device, product or system, which is waiting for it.
- Consideration must be given to the operational consequences of the new technology or system on the manufacturing marketing or distribution.

to Burgelman (1996) is often highly complex in nature and extremely important too. Criteria with relation to market dynamics is based upon three questions which are;

- 1) Does the product incorporating new technology provide enhanced effectiveness in the market place serving the final user?
- 2) Does the operation reduce the cost of delivering the product or service?
- 3) Does latent demand expansion or price elasticity expansion determine the characteristics of new market?

Innovation in supply chain:

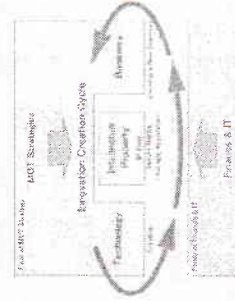
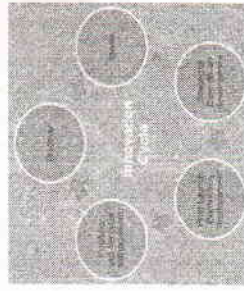
Culture
Strategy

Leadership

Market or ientation

Systems and processes
Resources

Technology acquisition

Supply chain can be defined as the sequence of processes and activities that are involved or performed in an entire manufacturing cycle or in a complete distribution cycle, this was also known as operations management earlier and most of the components that form a supply chain were a part of operations management. A new management speak as put by Frank (2000) reflects the significant changes that

havetaken place due to variations in the business environment. Various other factors that have an affect on the changing business environment as per the findings of Frank(2000) are as follows:

- 1 Increase in globalisation
- 1 Increase in dependency, Money transfer, Knowledge transfer
- 2 Increased customer demand of higher and better quality of final good and services
- 3 Changes in technology.

2-СЕКЦИЯ

**ЎЗБЕКИСТОНДА ЮҚОРИ ТЕХНОЛОГИК, ИННОВАЦИОН ИШЛАБ
ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШ, САНОАТДА КООПЕРАЦИЯ ВА
МАҲАЛЛИЙЛАШТИРИШ ЖАРАЁНЛАРИНИ, ШУНИНГДЕК КИЧИК
БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИ ЯНАДА
РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА ХУДУДИЙ
МАСАЛАЛАРИ: НАЗАРИЯ, АМАЛИЁТ, ТЕНДЕНЦИЯЛАР ВА
ИСТИҚБОЛЛАР**

Муратов Х.М.-т.ф.-д., проф.,
ЎЗР ФАЭ ва АИ

ИШОНЧЛИ ЭНЕРГИЯ ТАЪМИНОТИ-ИННОВАЦИОН ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИ

Иқтисодийётимиз барча тармоқларнинг ривожланиши, жамиятимиз ижтимоий ҳаёти ва аҳолининг кундалик турмуш тарзи энергетика соҳасидаги ташкилий-техник ўзгаришлар билан бевосита боғлиқдир.

Хуусан, республикамызда ҳосил қилинаётган электр энергиясининг қарийиб 97 фонзи «Ўзбекэнерго» давлат-акциядорлик компанияси тасарруфидаги электр станцияларда (шундан қарийиб 85 фонзи иссиқлик электр станцияларида газ ёқилиб ҳосил қилинади), қолган 3 фонзи эса Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги тасарруфидаги гидроэлектр станциялар ва йирик саноат корхоналарининг блок станцияларида ишлаб чиқарилади.

Бугунги кунда электр энергияенни ҳосил қилувчи қувватларни ошириш, магистрал ва таксимлаш электр узатиш линияларини реконструкция қилиш бунча «Ўзбекэнерго» давлат-акциядорлик компанияси томонидан қабул қилинган дастурлар асосида бир қанча истиқболли лойиҳалар, чора-тадбирлар, халқаро кредит институтларининг маблағларини жалб қилган ҳолда қатор инвестицион лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Аҳоли сонининг ўсиши, турмуш шароитларининг яхшиланиши туфайли электр энергиясини истеъмол қилувчи маиший техникаларнинг кўпайиши, ишлаб чиқаришга янги техника-технологияларнинг жорий этилиши, табиий газ оқибати беришнинг нисбатан чекланиши, электр энергиясини узатиш ва автоматлаштириш осонлиги барча ҳудудларда электр энергиясига талабнинг ошishiга олиб келмоқда.

Бугунги кунда республика саноат корхоналарида энергия сарфи шохондаги ўртача кўрсаткичдан ортик эканлиги ва бу каби камчиликларни бартараф этиш зарурати асосий муаммолардан бири бўлиб қолмоқда.

Истеъмолчиларни сифатли электр энергияси билан таъминлаш борасида бивзи бир ташкилий чораларни ҳам қўллаш ҳам яхши натижа бериши мумкин. Хуусан, ижтимоий- маиший объектларни ва аҳолини электр энергияси билан улуқсиз таъминлаш учун баъзи бир ишлаб чиқариш корхоналарининг (пахтани қайта ишлаш заводлари, металл эритиш корхоналари ва ҳоказо) энергия истеъмоли режимини сутка давомида ўзгартириш мумкин. Бундай ҳолатда

Муродов Ж.Ч. Фермер хўжалиқларида инновацион ишлаб чиқаришни ривожлантириш.....	52
Minshodiyeva Sh.M. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik sohasida innovatsion texnologiyalardan foydalanish orqali milliy iqtisodiyotimiz tuzilmalarini takomillashtirish.....	54
Олимов Н.М. Давлат пенсия таъминоти тизимини ислох қилиш ва қонунийлик базасини такомиллаштириш йўллари.....	56
Олимов Н.М. Аҳолий ижтимоий химоялашда пенсия таъминоти тизимининг ўрни ва ҳуқуқий асосларни такомиллаштириш йўллари.....	58
Омиров М. Қ. Вopосу повышения воздействия вторичного рынка ценных бумаг на расширение масштабов инновационного развития национальной экономики.....	60
Курбанов У.М. Пути совершенствования механизма финансирования крупных инновационных проектов предприятий Узбекистана.....	62
Курбанов С.А. Проблемы эффективности менеджмента страховых компаний и пути их решения.....	64
Мамиев А.А. Меры по борьбе с мошенничеством в добровольном медицинском страховании.....	65
Ализов А.Н. Мошенничество в страховании граждан выезжающих за рубеж.....	67
Ашурралиев Б.С. Пути повышения инвестиционной привлекательности предприятий базовых отраслей экономики Узбекистана.....	68
Азизтаев Б.А. Основы инвестиционной деятельности и финансовой устойчивости страховых компаний в Узбекистане.....	71
Таирова Д.И. Пути активизации роли коммерческих банков в инновационном развитии предприятий.....	73
Джураев А.С. Инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришнинг муқобил манбаси бўлган миллий қимматли қозғалар бозорини фаоллаштириш йўллари.....	75
Yusupova M.A., Shokirova M.M. The role of innovation management.....	77

2-СЕКЦИЯ
ЎЗБЕКИСТОНДА ЮҚОРИ ТЕХНОЛОГИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ
РИВОЖЛАНТИРИШ, САНОАТДА КООПЕРАЦИЯ ВА
МАҲАЛЛИЙЛАШТИРИШ ЖАРАЁНЛАРИНИ, ШУНИНГДЕК КИЧИК
БИЗНЕС ВА ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИКНИ ЯНАДА
РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА ҲУДУДИЙ
МАСАЛАЛАРИ: НАЗАРИЯ, АМАЛИЁТ, ТЕНДЕНЦИЯЛАР ВА
ИСТИҚБОЛЛАР

Муратов Х.М. Ишончли энергия таъминоти-инновацион ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг асоси.....	81
Холмуминов А.А. Юқори технологик ёндошишга асосланган полимер нанотехнология материалларнинг олиниши ва истиқболлари.....	82

Камолов Н.З., Камолов Ш.З., Каримов Д.Р., Болтаев Ф.Б. Пахта маҳсулотларини ҳаво қувири ёрдамида ташиш технологик жараёни учун ёнғинни аниқлаш ва уни кенг тарқалиб кетишининг олдини олиш автоматлаштирилган тизимини ишлаб чиқиш.....	85
Джураев А.Дж., Мирахмедов Дж.Ю., Абдуллаев А.В., Нуруллаева Х.Т. Разработка и внедрение конических колосников очистителей хлопка от крупного сора.....	88
Асоқов Н., Бобоқонов Ш., Мирзаёров А. Юқори технологиялар асосида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш иқтисодий самарадорлиқнинг муҳим омилли.....	90
Насырходжаева Д.С. Современное состояние предприятий текстильной промышленности Узбекистана и анализ их адаптации к рыночным условиям.....	93
Максудов Р.Х., Джураев А.Дж., Шухратов Ш.Ш. Пахта ни дастлабки ишлаб технологик машиналарининг юриттич механизмлари схемаларини такомиллаштириш.....	96
Кушакеев Б.Я., Сулаймонов Р.Ш., Лугачев А.Е. Технология линтерования хлопковых семян.....	98
Гуляев Р.А., Лугачев А.Е., Мардонов Б.М. Разработка эффективной технологии увлажнения хлопко-сырца перед джинированием с целью сохранения природных свойств материала.....	101
Гуляев Р.А., Бородин П.Н., Мамасалиев Д.А. Универсальный очиститель волоконистых материалов.....	103
Гуляев Р.А., Бородин П.Н., Лугачев А.Е. Разработка планчатых барабанов для хлопкоочистительных агрегатов УХК.....	105
Ахмедов А., Якубова Ю.Д. О выборе массы испытываемой пробы хлопкового волокна для измерения показателя микронейр на акустическом приборе.....	108
Мусаев М.Н., Сафаев У.А. Синтез и применение новых аммониевых полимеров при очистке промышленных сточных вод.....	111
Шин И.Г., Муминов М.Р., Шодмонкулов З.А. Разработка и внедрение динамического метода упрочнения дробью зубьев пыльных дисков хлопкоперерабатывающих машин.....	114
Ақбаров Р.Дж., Баймуратов Б.Х., Уринов А.П. Разработка специального защитного костюма экранирующего электромагнитные поля.....	117
Усманкулов А.К., Агзамов М.М., Мирусманов М.А. Инновационный сушильно-очистительный агрегат для волоконистых и сыпучих материалов.....	119
Юлдашев С.Н., Умарова М.Н., Газиначаров Б.Р. Креативные подходы к ускорению внедрения результатов научно-инновационных процессов.....	122
Раҳимов Ф.Х., Сосновский Ю.С., Мухторова Н.Ф. Практические и экономические аспекты использования полифункциональных рукавных конструкций наполненных переплетений.....	125